

FÖDELSEDAG OCH NAMNSDAG

1. Brukar man i Edra trakter fira födelsedagar och namnsdagar?
2. Är födelsedags- och namnsdagsfirandet i såfall av gammalt ursprung i Eder trakt? Eller är det en relativt ny företeelse? När började man fira dessa dagar? Vilken dag var viktigast förr, födelsedagen eller namnsdagen? Vilken är nu viktigast?
3. Firar man dem endast privat i hemmet eller förekommer det någon mera allmän form i trakten för uppvaktningen?
4. Klädde man ut sig på födelsedagar eller namnsdagar och gick man på detta sätt omkring i hemmen för att uppvakta festföremålet?
5. Hur såg i såfall denna utklädsel ut? Skulle man göra sig oigenkännlig med skråpukansikten, vrängda pälsar eller dylikt?
6. Brukade man sjunga någon särskild sång, som användes i trakten speciellt vid dessa tillfällen? Om så varit fallet, vore vi tacksamma för en avskrift, om möjligt även melodien.
7. Klädde man ut halmgubbar till födelsedagar eller namnsdagar och ställde på vederbörandes förstugukvist eller annorstädes. (Pågårdspanen, taket eller inne i rummet.)
8. Hur såg i såfall dessa halmgubbar ut? Hade man något särskilt namn på dem? Innebar en dylik gubbe endast ett harmlöst skämt eller ansågs det vara ett grovt gyckel?
9. Brukade man göra "namnsdagsgran" eller "namnsdagsstång" eller dylikt. (Ett träd klätt i likhet med en julgran t ex. Eller kvistat och klätt i likhet närmast med en brudgran eller majstång.) Om så var fallet, vad kallades dylika träd i orten? Hur placerades de, inomhus eller utomhus?
10. Klädde man ett särskilt fint och festligt bord till dessa dagar? Eller gjorde man i ordning en särskild stol till festföremålet? Hur såg ett sådant bord eller en dylik stol ut?
11. Har man i Edra trakter brukat ritade och målade eller tryckta hyllningsadresser på dessa dagar? Vad kallade man dylika? (Födelsedagsbrev, namnsdagskransar, minneskransar, namnsdagstavlur etc.) När började man använda dylika? Hur tillverkades de? Beställdes de av någon på platsen eller köptes de från annat håll? Var de försedda med text, påvers eller prosa? Vem skrev texten?
12. Känner Ni till förekomsten av s k "bindebrev?" Hur överlämnades i såfall dessa?
13. Brukade man "binda" födelsedags- eller namnsdagsbarnet? Vad innebar detta?
14. Har verbet "binda" på Eder ort haft mer än sin vanliga betydelse? Användes det t ex i

födelsedags- eller namnsdagsfirandet med betydelse av uppvakta, lyckönska, gratulera eller liknande.

15. Känner Ni till några andra för Eder trakt karakteristiska bruk på dessa dagar?